

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z GEOGRAFII

Zakres podstawowy – kl. 2

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Dział 1. Zmiany na mapie politycznej				
Uczeń: ➤ wyjaśnia znaczenie terminów: <i>państwo, eksklawa, terytorium zależne, integracja, dezintegracja</i> ➤ wymienia: - elementy państwa; - wielkie państwa i mini państwa; - przyczyny konfliktów zbrojnych na świecie; - wskaźniki rozwoju gospodarczego i społecznego państw; - przyczyny procesów integracyjnych na świecie; - państwa w Europie powstałe po 1989 r.; ➤ podaje: - różnice w powierzchni państw; - powierzchnię Polski; - aktualną liczbę państw świata; - przykłady organizacji międzynarodowych;	Uczeń: ➤ podaje: - przykłady eksklaw i wskazuje je na mapie; - definicje wskaźników rozwoju krajów: PKB, HDI; - przykłady procesów integracji i dezintegracji w Europie po 1989 r.; ➤ wskazuje na mapie: - wielkie państwa i mini państwa; - świata miejsca ważniejszych konfliktów zbrojnych w wybranych regionach w XXI w.; ➤ określa: - pozycję Polski w Europie pod względem powierzchni; - różnicę między integracją a dezintegracją państw; - główne cele ONZ; - na wybranych przykładach cechy krajów o różnym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego;	Uczeń: ➤ podaje: - przykłady terytoriów zależnych w XXI w. na świecie; - przykłady organizacji międzyrządowych i pozarządowych ; - przykłady organizacji międzynarodowych, których członkiem jest Polska; ➤ odczytuje na mapach aktualny podział polityczny ➤ omawia: - na przykładach procesy integracji i dezintegracji w Europie po 1989r.; - przyczyny konfliktów zbrojnych na świecie; - wybrane konflikty na świecie w latach 90. XX w. i na początku XXI w.; - przyczyny dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym państw świata; - składowe wskaźnika HDI na przykładzie Polski; - zróżnicowanie przestrzenne państw świata według wskaźników HDI;	Uczeń: ➤ podaje przykłady krajów nieuznawanych na arenie międzynarodowej ➤ opisuje: - zmiany, które zaszły na mapie politycznej świata po II wojnie światowej; - skutki konfliktów zbrojnych na świecie; ➤ analizuje: - przyczyny integracji politycznej, gospodarczej i militarnej na świecie na przykładzie Unii Europejskiej; - strukturę PKB Polski na tle innych krajów; - strukturę PKB państw znajdujących się na różnych poziomach rozwoju społeczno--gospodarczego;	Uczeń: ➤ omawia: - pozytywne i negatywne skutki integracji politycznej i gospodarczej na świecie; - konsekwencje zróżnicowania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego krajów i regionów na świecie;
Dział 2. Ludność i urbanizacja				
Uczeń: ➤ porównuje kontynenty pod względem liczby ludności ➤ wymienia: - najludniejsze państwa na świecie; - i wskazuje na mapie główne kręgi kulturowe na świecie;	Uczeń: ➤ podaje: - różnice w przyroście naturalnym w krajach wysoko i słabo rozwiniętych pod względem społeczno-gospodarczym; - wybrane czynniki rozmieszczenia ludności na świecie; - przykłady państw starzejących się;	Uczeń: ➤ wyjaśnia: - przyczyny różnic między wartością przyrostu naturalnego w krajach wysoko i słabo rozwiniętych pod względem społeczno-gospodarczym - przyczyny dodatniego lub ujemnego	Uczeń: ➤ analizuje: - przestrzenne różnice w wielkości wskaźników urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego na świecie; - przyczyny kształtujące przyrost naturalny w poszczególnych fazach	Uczeń: ➤ ocenia konsekwencje eksplozji demograficznej i regresu demograficznego w wybranych państwach ➤ analizuje: - i ocenia zróżnicowanie ludności świata pod względem dzietności w

-rodzaje jednostek osadniczych; -typy demograficzne społeczeństw; -dominujące na świecie modele rodziny; -czynniki rozmieszczenia ludności w podziale na przyrodnicze, społeczno-gospodarcze i polityczne; -bariery osadnicze; -kryteria podziału jednostek osadniczych; -religie uniwersalne; - i wskazuje na mapie główne kręgi kulturowe na świecie; -rodzaje jednostek osadniczych; -czynniki lokalizacji jednostek osadniczych; ➤ opisuje model przejścia demograficznego -najczęściej zaludnione kraje na świecie ➤ wyjaśnia znaczenie terminu <i>religia, miasto, wieś, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, wieś, obszar wiejski</i> -płaszczyzny urbanizacji, przyrost naturalny, współczynnik urodzeń, współczynnik zgonów, współczynnik przyrostu naturalnego, współczynnik dzietności, ekumena, subekumena, anekumena, wskaźnik gęstości zaludnienia, eksplozja demograficzna, regres demograficzny, - religie uniwersalne, imigracja, emigracja, reemigracja, saldo migracji ➤ podaje: - fazy urbanizacji; -typy zespołów miejskich; -różnicę między wsią a obszarem wiejskim; -na wybranych przykładach funkcje wsi; -główne kierunki współczesnych migracji ludności na świecie; -podział migracji; -aktualną liczbę ludności świata i prognozy zmian;	-przykłady państw, w których występują eksplozja demograficzna i regres demograficzny; -przyczyny starzenia się społeczeństw; -modele rodziny i omawia ich; -główne przyczyny migracji na świecie; -typy aglomeracji i podaje przykłady w Polsce i na świecie; -czynniki wpływające na rozwój obszarów wiejskich; ➤ oblicza współczynniki urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, wskaźnik gęstości zaludnienia ➤ opisuje: - fazy rozwoju demograficznego; -ograniczenia w rozmieszczeniu ludności; -fazy urbanizacji; -wielkie religie i wskazuje na mapie obszary ich występowania; -płaszczyzny procesu urbanizacji; ➤ przedstawia: - przyczyny zmian liczby ludności świata; -strukturę wyznaniową w Polsce; -wskaźnik urbanizacji i jego zróżnicowanie w Polsce i na świecie; ➤ porównuje: - piramidy wieku i płci w wybranych krajach wysoko i słabo rozwiniętych dla wybranego obszaru względem społeczno--gospodarczym występowanie na świecie; -odróżnia uchodźstwo od migracji ekonomicznej; ➤ wskazuje: - obszary słabo zaludnione i bezludne; -na mapie kraje emigracyjne i imigracyjne;	saldo migracji na świecie ➤ opisuje: - przyczynę występowania eksplozji demograficznej i regresu demograficznego na świecie; -zróżnicowanie struktury wieku na świecie; -obszary zamieszkane i niezamieszkane na świecie; -bariery osadnicze; -cechy rozmieszczenia ludności na świecie; -zróżnicowanie współczynnika dzietności; -zmiany funkcji współczesnych wsi; -strukturę religijną w wybranych krajach; -współczesne migracje zagraniczne; -typy zespołów miejskich, podaje ich przykłady w Polsce i na świecie oraz wskazuje je na mapie; -obszary wiejskie na świecie; ➤ wymienia: - czynniki kształtujące strukturę wieku; -przyczyny urbanizacji wybranych regionów świata; ➤ analizuje: - wpływ wybranych czynników na rozmieszczenie ludności na świecie; -zróżnicowanie gęstości zaludnienia na świecie; -saldo migracji zagranicznych na świecie; -analizuje dynamikę zmian liczby ludności świata; ➤ przedstawia zróżnicowanie religijne w Polsce	przejścia demograficznego; -i porównuje piramidy wieku i płci w wybranych krajach świata; -sieć osadniczą wybranych regionów świata na podstawie map cyfrowych; ➤ omawia przyczyny i skutki starzenia się ludności na przykładach wybranych regionów świata ➤ porównuje współczynnik dzietności w krajach wysoko i słabo rozwiniętych pod względem społeczno-gospodarczym ➤ przedstawia: - prawdziwości w rozmieszczeniu ludności świata; -konsekwencje zróżnicowania religijnego i kulturowego ludności na świecie; -gęstość zaludnienia obszarów miejskich na wybranych etapach urbanizacji; -problemy uchodźców w wybranych państwach; ➤ wyjaśnia: - przyczyny przestrzennego zróżnicowania poziomu urbanizacji na świecie; -przyczyny zmian tempa wzrostu liczby ludności na świecie; -społeczno-kulturowe uwarunkowania zróżnicowania modelu rodziny; ➤ wymienia: - skutki urbanizacji wybranych regionów świata; -przyczyny zacierania się granic między miastem a wsią;	różnych regionach świata; -wpływ religii na życie człowieka i na gospodarkę; -przyczyny i skutki urbanizacji wybranych regionów świata; ➤ przedstawia: -społeczno-ekonomiczne i ekologiczne skutki nadmiernej koncentracji ludności; -skutki zmian tempa wzrostu liczby ludności na świecie; -zależność między udziałem ludności wiejskiej w ogólnej liczbie ludności a poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego kraju; ➤ omawia skutki ruchów migracyjnych dla społeczeństw i gospodarki wybranych państw świata
---	---	--	---	---

Dział 3. Sektory gospodarki. Globalizacja

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
➤ wymienia:	➤ omawia:	➤ porównuje strukturę zatrudnienia	➤ charakteryzuje zmiany w strukturze	➤ przedstawia:

- funkcje poszczególnych sektorów gospodarki; - płaszczyzny globalizacji; - sektory gospodarki; ➤ wyjaśnia znaczenie terminów: <i>globalizacja, indeks globalizacji</i>	- znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki; - funkcje poszczególnych sektorów gospodarki; ➤ wyjaśnia, czym jest struktura zatrudnienia ➤ wymienia kraje o najwyższym indeksie globalizacji na świecie	w wybranych krajach w latach 90. XX w. i obecnie ➤ opisuje: - zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce po 1950 r.; - przebieg procesów globalizacji na płaszczyźnie gospodarczej, społecznej i politycznej;	zatrudnienia ludności Polski na tle krajów o różnym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego ➤ wskazuje zależność między wskaźnikiem indeksu globalizacji a poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego kraju ➤ analizuje skutki globalizacji na przykładzie Polski	- przyczyny i prawidłowości zmiany roli sektorów gospodarki wraz z rozwojem cywilizacyjnym w wybranych krajach świata i w Polsce; - wpływ globalizacji na gospodarkę światową i życie człowieka;
--	--	---	---	---

Dział 4. Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo

Uczeń: ➤ wymienia: - przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa; - formy użytkowania ziemi; - elementy tworzące strukturę użytków rolnych; - najważniejsze grupy roślin uprawnych i podaje przykłady należących do nich roślin; - czołowych producentów wybranych roślin uprawnych; - najważniejsze grupy zwierząt gospodarskich i podaje przykłady zwierząt należących do każdej grupy; - funkcje lasów; - czynniki decydujące o rozmieszczeniu lasów na Ziemi; - najczęściej poławiane organizmy wodne; ➤ podaje: - kraje o największym pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu na świecie; - kraje, w których rybołówstwo odgrywa istotną rolę; ➤ wyjaśnia, czym jest <i>wskaźnik lesistości, rybactwo, rybołówstwo, akwakultura, marikultura, pogłowie</i>	Uczeń: ➤ omawia: - formy użytkowania ziemi na świecie i w Polsce; - strukturę użytków rolnych na świecie i w Polsce; - czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw; - rozmieszczenie najbardziej eksploatowanych łowisk na świecie; - rozmieszczenie lasów na Ziemi; ➤ przedstawia: - podział i zastosowanie roślin uprawnych; - podział zwierząt gospodarskich i kierunki ich chowu; - zróżnicowanie warunków przyrodniczych produkcji rolnej na świecie; - rozmieszczenie głównych łowisk na świecie; ➤ wyjaśnia: - różnicę między chowem a hodowlą; - czym jest przetwórstwo;	Uczeń: ➤ wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój rolnictwa na świecie ➤ porównuje: - strukturę użytkowania ziemi w Polsce ze strukturą użytkowania ziemi w wybranych krajach; - chowem intensywnym a chowem ekstensywnym; ➤ opisuje: - warunki i rejony upraw wybranych roślin oraz ich głównych producentów; - wielkość i znaczenie rybołówstwa na świecie; - znaczenie akwakultury w gospodarce morskiej świata; - czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie pogłowia zwierząt gospodarskich na świecie; - przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika lesistości na świecie i w Polsce; - sposoby wykorzystania lasów na świecie;	Uczeń: ➤ omawia: - zróżnicowanie przyrodniczych warunków produkcji rolnej w wybranym kraju lub regionie; - zmiany w strukturze użytkowania ziemi na świecie; - warunki i rejony uprawy oraz głównych producentów zbóż, roślin przemysłowych, bulwiastych i korzeniowych; - uprawę warzyw i owoców oraz używek na świecie; - czynniki gospodarcze i religijno-kulturowe wpływające na rozmieszczenie pogłowia zwierząt gospodarskich na świecie; - rozmieszczenie i wielkość pogłowia bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu na świecie; - skutki rabunkowej i racjonalnej gospodarki leśnej w wybranych regionach świata; - wpływ rybołówstwa i akwakultury na równowagę w środowisku;	Uczeń: ➤ wyjaśnia: - zależność poziomu produkcji rolnej od warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na wybranych przykładach; - konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami leśnymi na świecie; - zasady zrównoważonej gospodarki leśnej i ochrony przyrody; - związek między wykorzystaniem zasobów biologicznych mórz i wód śródlądowych a potrzebą zachowania równowagi w ekosystemach wodnych; ➤ porównuje obecny zasięg wybranych roślin uprawnych z obszarami ich pochodzenia ➤ prezentuje tendencje zmian w pogłowie zwierząt gospodarskich na świecie
---	--	---	---	---

Dział 5. Przemysł				
Uczeń: ➤ wyjaśnia, czym jest <i>przemysł</i> przedstawia działy przemysłu high-tech, <i>bilans energetyczny, industrializacja, dezindustrializacja, reindustrializacja</i> ➤ wymienia: - źródła energii na świecie w podziale na odnawialne i nieodnawialne; -główne surowce energetyczne i przykłady ich wykorzystania; -największych na świecie producentów surowców energetycznych; -rodzaje elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych; -pozytywne i negatywne skutki rozwoju energetyki jądrowej; -czynniki lokalizacji przemysłu; ➤ podaje: - największych producentów energii elektrycznej; -przykłady procesów dezindustrializacji na świecie;;	Uczeń: ➤ przyporządkowuje rodzaj lokalizacji przemysłu do zakładów przemysłowych ➤ wymienia: - cechy przemysłu high-tech i jego rozmieszczenie na świecie; -cechy industrializacji, dezindustrializacji i reindustrializacji; - różnicę między industrializacją a reindustrializacją; -zalety i wady elektrowni ciepłych i jądrowych; -cechy przemysłu tradycyjnego i jego rozmieszczenie na świecie; ➤ omawia: - odnawialne źródła energii; - nieodnawialne źródła energii; -zalety i wady wybranych elektrowni odnawialnych; -strukturę produkcji energii na świecie; ➤ wskazuje na mapie państwa posiadające elektrownie jądrowe ➤ przedstawia wielkość produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach jądrowych	Uczeń: ➤ analizuje przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki lokalizacji przemysłu na świecie ➤ omawia: - stopień zależności lokalizacji przemysłu od bazy surowcowej i podaje przykłady tej zależności; -przyczyny i skutki dezindustrializacji; -gospodarcze znaczenie energii elektrycznej; -zmiany w produkcji i w zużyciu energii elektrycznej na świecie; -rozwój energetyki jądrowej na świecie; ➤ porównuje cechy przemysłu tradycyjnego i przemysłu zaawansowanych technologii ➤ podaje: - przykłady przejawów reindustrializacji w Polsce i wybranych krajach Europy; -bilans energetyczny i jego zmiany na świecie; -zmiany w bilansie energetycznym Polski w XX w. i XXI w.;	Uczeń: ➤ omawia: - wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych działów przemysłu; -znaczenie przemysłu high-tech na świecie; -przyczyny i przebieg reindustrializacji; -przemiany przemysłu w Polsce w XX w. i XXI w.; -skutki rosnącego zapotrzebowania na energię; -strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni na świecie, w wybranych krajach i w Polsce;	Uczeń: ➤ ocenia: - wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarczy i jakość życia ludności; -wpływ struktury produkcji energii elektrycznej na bezpieczeństwo energetyczne państwa i środowisko geograficzne; ➤ uzasadnia rolę procesów reindustrializacji na świecie, w Europie i w Polsce ➤ przedstawia: - działania podejmowane na rzecz ograniczenia tempa wzrostu zużycia energii; -przyczyny zmian roli czynników lokalizacji przemysłu;
Dział 7. Usługi				
Uczeń: ➤ opisuje usługi podstawowe i wyspecjalizowane ➤ wyjaśnia znaczenie terminów: <i>transport, infrastruktura transportowa, łączność</i>, czym są gospodarka oparta na wiedzy, kapitał ludzki, społeczeństwo informacyjne, <i>handel międzynarodowy (zagraniczny), eksport, import, bilans handlowy państwa, turystyka, atrakcyjność turystyczna, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> ➤ przedstawia: - podział transportu; -podział łączności; -klasyfikuje usługi; ➤ wymienia: - elementy infrastruktury;	Uczeń: ➤ porównuje strukturę zatrudnienia w usługach w Polsce ze strukturą zatrudnienia w wybranych krajach ➤ omawia: - czynniki rozwoju transportu; -zróźnicowanie dostępu do usług bankowych na świecie; -rozwój telefonii i jej zróźnicowanie na świecie; -cechy społeczeństwa informacyjnego; -zróźnicowanie salda handlu międzynarodowego w wybranych państwach; ➤ wymienia: - zalety i wady różnych rodzajów transportu; -negatywne skutki rozwoju handlu	Uczeń: ➤ omawia: - poszczególne rodzaje transportu i ich uwarunkowania; -sieć transportu na świecie; -czynniki rozwoju transportu w Polsce; -spadek znaczenia usług pocztowych i rozwój telekomunikacji komputerowej -rolę władz w gospodarce opartej na wiedzy; -strukturę handlu zagranicznego Polski; -zróźnicowanie usług edukacyjnych na świecie; -kierunki międzynarodowej wymiany towarowej; -główne regiony turystyczne świata; ➤ wymienia cechy gospodarki opartej	Uczeń: ➤ wyjaśnia znaczenie poszczególnych rodzajów transportu w rozwoju społeczno-gospodarczym państw ➤ przedstawia: - prawidłowości w zróźnicowaniu dostępu do Internetu na świecie; -rolę łączności w światowej gospodarce; -rozwój innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy w Polsce; -znaczenie usług edukacyjnych w rozwoju społeczno-gospodarczym świata; -rosnącą rolę usług finansowych na świecie; -rolę giełdy w systemach finansowych i	Uczeń: ➤ omawia: - uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu w wybranych państwach świata i w Polsce; -znaczenie łączności w rozwoju społeczno-gospodarczym świata i w życiu codziennym; -przejawy i skutki kształtowania się społeczeństwa informacyjnego; -znaczenie usług edukacyjnych i finansowych w rozwoju społeczno-gospodarczym świata; -znaczenie handlu w rozwoju społeczno-gospodarczym świata; -rozwój turystyki i jej wpływ na gospodarkę państw i na jakość życia mieszkańców regionów turystycznych;

-czynniki wpływające na rozwój gospodarki opartej na wiedzy; -największe banki świata; -najważniejsze produkty wymiany międzynarodowej; -państwa o największych wpływach z turystyki zagranicznej; ➤ podaje: - przykłady państw o dodatnim i ujemnym saldzie handlu międzynarodowego -największych światowych importerów i eksporterów -państwa świata najliczniej odwiedzane przez turystów	międzynarodowego; -czynniki wpływające na strukturę towarową handlu zagranicznego państw; ➤ wyjaśnia znaczenie terminów: <i>walory turystyczne, infrastruktura turystyczna, dostępność turystyczna</i>	na wiedzy ➤ porównuje dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej	gospodarkach państw; -zasady sprawiedliwego handlu i wyjaśnia, dlaczego należy ich przestrzegać; -przyrodnicze i pozaprzyrodnicze walory turystyczne wpływające na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów świata;	
---	--	---	--	--

Dział 8. Wpływ człowieka na środowisko

Uczeń: ➤ wyjaśnia znaczenie terminu <i>antropopresja, rekultywacja, pojemność turystyczna, krajobraz kulturowy, degradacja krajobrazu, rewitalizacja</i> ➤ podaje: - przykłady zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, wynikających z działalności człowieka; -filary zrównoważonego rozwoju; -źródła zanieczyszczeń atmosfery spowodowane działalnością człowieka; -typy smogu; -gazy cieplarniane oraz główne źródła ich emisji; -źródła zanieczyszczeń hydrosfery spowodowane działalnością człowieka; -zagrożenia dla środowiska przyrodniczego jakie niesie działalność rolnicza; -rodzaje górnictwa; -kierunki rekultywacji terenów pogórnich; -zanieczyszczenia emitowane przez środki transportu; -czynniki kształtujące krajobraz kulturowy; -przykłady rewitalizacji;	Uczeń: ➤ omawia: - zasady i filary zrównoważonego rozwoju; -zasoby wody na Ziemi i ich wykorzystanie; -wpływ awarii tankowców na środowisko przyrodnicze; ➤ wymienia: - inne przykłady wpływu działalności człowieka na atmosferę (globalne ocieplenie, kwaśne opady, dziura ozonowa); -przyczyny deficytu wody na świecie; -wpływ nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko; -zagrożenia związane z górnictwem; -cechy krajobrazu kulturowego terenów wiejskich i miast; -rodzaje rewitalizacji; ➤ wyjaśnia, na czym polega rekultywacja terenów pogórnich	Uczeń: ➤ opisuje: - smog typu londyńskiego i smog typu fotochemicznego; -wpływ monokultury rolnej na środowisko przyrodnicze; -wpływ kopalń na stosunki wodne; -zmiany krajobrazu wywołane działalnością transportową; -degradację krajobrazu rolniczego i miejskiego; -przykłady negatywnych zjawisk na obszarach zdegradowanych; -rodzaje rewitalizacji i podaje przykłady; ➤ wyjaśnia wpływ działalności górniczej na litosferę i rzeźbę terenu ➤ wymienia: - pozytywne i negatywne skutki dynamicznego rozwoju turystyki; -przykłady nieracjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego;	Uczeń: ➤ wymienia: - skutki występowania smogu; -przykłady zagrożeń krajobrazu kulturowego na świecie i w Polsce; ➤ omawia: - ingerencję człowieka w hydrosferę na przykładzie Wysokiej Tamy na Nilu i zaniku Jeziora Aralskiego; -wpływ chemizacji i mechanizacji rolnictwa na środowisko przyrodnicze; -przykłady proekologicznych rozwiązań w działalności rolniczej, przemysłowej oraz usługowej; -wpływ dynamicznego rozwoju turystyki na środowisko geograficzne; -powstawanie leja depresyjnego; -wpływ górnictwa na pozostałe elementy krajobrazu; -skutki wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze; -przyrodnicze i społeczno-gospodarcze skutki globalnego ocieplenia; -melioracji na środowisko przyrodnicze na przykładzie Polski i świata; ➤ wyjaśnia wpływ transportu na warunki życia ludności	Uczeń: ➤ omawia konflikt interesów w relacji człowiek – środowisko przyrodnicze ➤ przedstawia: - przykłady rozwiązań konfliktu interesów w relacji człowiek – środowisko; -przykłady działań na rzecz środowiska; -możliwości stosowania w turystyce zasad zrównoważonego rozwoju -na dowolnym przykładzie wpływ działalności rolniczej na środowisko przyrodnicze; -przykłady działań, które sprzyjają ochronie atmosfery; ➤ ocenia wpływ inwestycji hydrotechnicznych na środowisko geograficzne ➤ opisuje sposoby ograniczenia wpływu górnictwa na środowisko przyrodnicze ➤ wymienia przykłady działań służących ochronie krajobrazów kulturowych na świecie, w Polsce i w najbliższej okolicy
---	---	---	--	--